

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ แนวคิดและทิศทางของการเปลี่ยนสถานภาพจากมหาวิทยาลัยของรัฐ
สู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

ผู้เขียน นางสาวปิยะวรรณ ใจอักษร

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ พงษ์วาท

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ สมโชติ อ่องสกุล

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวคิดและทิศทางของการเปลี่ยนสถานภาพ
มหาวิทยาลัยของรัฐสู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พร้อมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการ
เปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยโดยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร และนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

การวิจัยในครั้งนี้ พบว่า แนวคิดในการเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐสู่
มหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2507 ซึ่งความพยายามในการเปลี่ยนสถานภาพ
มหาวิทยาลัยของรัฐสู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีมาอย่างต่อเนื่อง จนถึงรัฐบาลพลเอก สุรยุทธ์
จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี (ค.ศ.2549-ม.ค.2551) ก็มีการออกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยใน
กำกับของรัฐประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปแล้ว ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ส่วนมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่รอผ่านการพิจารณาของรัฐสภา มี 11 แห่ง และมหาวิทยาลัย
ของรัฐ ที่ยังไม่ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 3 แห่ง

เหตุผลหนึ่งของการเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐสู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
ก็เพื่อให้มหาวิทยาลัย สามารถกำกับดูแลตนเองได้ โดยอิสระมากยิ่งขึ้น อันเป็นการสอดคล้องกับ
ลักษณะของสถาบันอุดมศึกษา ที่ต้องการความคล่องตัว และไว้ต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการซึ่ง
เป็นเงื่อนไขสำคัญ ที่จะทำให้มหาวิทยาลัย สามารถสร้างความสำเร็จสูงสุด ตามเป้าหมาย ทั้งนี้

เป็นไปตามปัจจัยสนับสนุน ด้านศักยภาพ และความสามารถ ที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง จะสามารถ
สร้างขึ้น ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

จากแนวคิดดังกล่าว มีเสียงสะท้อนจากนักวิชาการ โดยมีการแสดงทัศนะที่หลากหลาย ซึ่ง
ความสับสนที่เกิดขึ้นในขณะนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องให้ความกระจ่างชัด ในเรื่องที่สังคมเป็น
กังวล หากมีการชี้แจงได้อย่างชัดเจน และ โปร่งใส ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ก็จะ
คลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัย จะได้มีระบบการบริหารงาน ที่มีประสิทธิภาพทัน
ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Conceptions and Directions of Converting the Status of National Universities into Autonomous Universities	
Author	Miss Piyawan Jaiaksorn	
Degree	Master of Education (Educational Administration)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat	Chairperson
	Assoc. Prof. Somchot Ongsakul	Member

ABSTRACT

This thesis examined underlying ideas and counter-ideas revolving around the transformation of state universities into autonomous ones. It covered the period of almost half a century, 1964 – 2008. Originally triggered by the urge for administrative and financial flexibility and autonomy, the transformation crusade of later days adopted as yet another attractive and seemingly more legitimate rationale, e.g., the academic excellence rationale. In reality, the efforts collided with a great number of resistance forces, one among which was the misunderstanding and hostility among universities' personnel themselves. However, what must not be overlooked about this long and exhaustive saga is the fact that while the government in power seemed verbally and policywise supportive of this higher education people's ideal, in practice, it, regardless of its political ideologies or financial standing, almost always fell short of full support, particularly financial one. The surprising element of it all was that seven state universities, the largest number at one time, were declared autonomous universities by the National Legislative Council during the government brought into office by the military coup on September 19, 2006. Almost six years of democratically elected civilian government(s) did not bring about even one autonomous university while preaching its merit and value.

Whether the transformed universities will actually deliver quality education and academic excellence remains to be noted and verified by future historians of education in this country.